

cupore

TUTKIVA, OPPIVA, VÄLITTÄVÄ CUPORE

**KULTTUURIPOLITIIKAN
TUTKIMUSKESKUS
CUPOREN
STRATEGIA VUOSILLE
2020-2025**

**Cupore on
kulttuuripolitiikan
asiantuntija**

Cupore on kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus, jota ylläpitää Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämissäätiö. Säätiön perustivat vuonna 2002 Jyväskylän yliopisto ja Suomen Kulttuurirahasto.

Cuporen tehtävänä on tuottaa ja välittää kulttuuripolitiikkaa koskevaa tutkimustietoa, selvityksiä ja arviointeja päätöksenteon ja kansalaisyhteiskunnan käyttöön.

- Cupore seuraa kulttuuria ja taidetta sekä niihin linkittyvää yhteiskunnallista keskustelua.
- Cupore toimii aktiivisesti tiedon tuottajana ja välittäjänä sekä keskustelun avaajana.
- Cupore toteuttaa tutkimusta sekä itsenäisesti että yhteistyössä kulttuurin ja kulttuuripolitiikan alan päätöksentekijöiden, akateemisen tutkimusyhteisön, korkeakoulujen ja eri tutkimuslaitosten kanssa. Aktiivisena toimintaympäristönä on muuttuvat ja monimuotoiset kansalliset ja kansainväliset yhteistyöverkostot.
- Cuporen vakiintuneita kansallisia yhteistyökumppaneita ovat opetus- ja kulttuuriministeriö, Jyväskylän yliopisto, Taiteen edistämiskeskus, Suomen Kuntaliitto sekä taiteen- ja kulttuurin julkiset ja yksityiset toimijat. Lisäksi Cuporella on muita hankekohtaisia yhteistyökumppaneita.
- Cuporen keskeisiä *eurooppalaisia* yhteistyökumppaneita ovat Compendium of Cultural Policies and Trends -verkosto, pohjoismainen tutkijaverkosto ja Nordisk Kulturpolitisk Tidsskrift sekä Euroopan kulttuurihallinnon ja kulttuuripolitiikan koulutuksen verkosto ENCATC.
- Cupore on itsenäinen tutkimussäätiö, joka rahoittaa toimintaansa julkisella ja yksityisellä rahoituksella. Opetus- ja kulttuuriministeriö oli yksi säätiön perustamisen aloitteentekijöistä ja on osaltaan rahoittanut Cuporen tutkimustoimintaa sen perustamisesta lähtien.

Kulttuuripolitiikka Cuporen tutkimuskohteena

Kulttuuripolitiikalla tarkoitetaan kulttuuria koskevaa yhteiskunnallista toimintaa. Kulttuuripolitiikan piirissä on erilaisia näkemyksiä kulttuurista. Kulttuuri voidaan määritellä suppeammin taide- ja kulttuuriperintölähtöisesti tai laajasti inhimillisenä toimintana, jolla on yhteiskuntapoliittisia vaikutuksia yli hallintosektorien rajojen. Kulttuuripolitiikan tavoitteet liittyvät tämänhetkisessä yhteiskunnallisessa keskustelussa erityisesti taiteeseen, luovuuden edistämiseen, kulttuuriperintöön, hyvinvointiin ja kulttuurialojen taloudelliseen merkitykseen, sekä laajemmin yhteiskunnalliseen kehitykseen.

- Cuporen tutkimus tarkastelee yhteiskunnan osa-alueita kulttuuripolitiikan näkökulmasta. Se käsittelee yhteiskunnallisia rakenteita ja ilmiöitä kulttuuripoliittisten linssien läpi.
- Cuporen tutkimuksessa kiinnitetään erityistä huomiota opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kuuluviin teemoihin, mutta se ei rajoitu näihin tutkimusaiheisiin vaan koskee laajasti eri tahojen toteuttamaa kulttuuripolitiikkaa.
- Cuporen vahvuuksia ovat kulttuuripolitiikan hallinnon rakenteiden tuntemus, sektorituntemus, vahva kulttuuripoliittisen kehityksen ymmärrys, tutkimuksen akateeminen substanssi sekä verkostojen tuntemus.

- Cuporen keskeisiä tutkimusteemoja ovat taide- ja taiteilijapolitiikka, kulttuuriset oikeudet ja osallisuus, kunnat ja alueet; kulttuuripolitiikan rahoitus ja ohjaus sekä kulttuurin tuotanto ja luovat alat sekä tekijänoikeusjärjestelmä.
- Cuporen tutkimusteemojen läpi kulkevat poikkileikkaavina teemoina vaikutukset ja vaikuttavuus, kulttuuripolitiikan kehitys ja muuttuva toimintaympäristö.
- Cuporen tutkimuksen keskeiset lähtökohdat ovat yhdenvertaisuus, avoimuus, riippumattomuus ja kestävä kehitys.

Kuvio 1.
Cuporen keskeiset
tutkimusteemat
ja lähtökohdat.

Cuporen toimintaperiaatteet

- Cupore vastaa ajan haasteisiin.
- Cupore tuottaa tietoa monitieteisissä tutkijatiimeissä jaetun asiantuntijuuden, oppimisen ja pitkäjänteisen tiedon kerryttämisen avulla.
- Cupore tuottaa julkista tutkimusta. Cupore viestii avoimesti ja aktiivisesti tuottamastaan tiedosta.
- Cuporen tutkimustiedon tuottamiseen kehitetään uusia tutkimusmenetelmiä ja tiedon jakamiseen tiedeviestintää.
- Cuporen tutkimustietoa hyödynnetään laajasti eri toimijoiden päätöksenteossa, lainsäädännössä, muussa tutkimuksessa sekä julkisessa keskustelussa.
- Cupore osallistuu tuottamansa tiedon ja tutkijoidensa asiantuntemuksen välityksellä ajankohtaiseen kulttuuripoliittiseen keskusteluun sekä kulttuuripolitiikan opetuksen kehittämiseen.

Cuporen asema päätöksenteon sekä tutkimuksen välissä on ainutlaatuinen.

Kuvio 2.
Kulttuuripolitiikan tutkimus.

Cuporen arvot

- Cuporen toiminnan keskeiset arvot ovat riippumattomuus ja läpinäkyvyys, monimuotoisuus, yhdenvertaisuus, tasa-arvo sekä vastuullisuus ja kestävän kehityksen tavoitteisiin sitoutuminen.

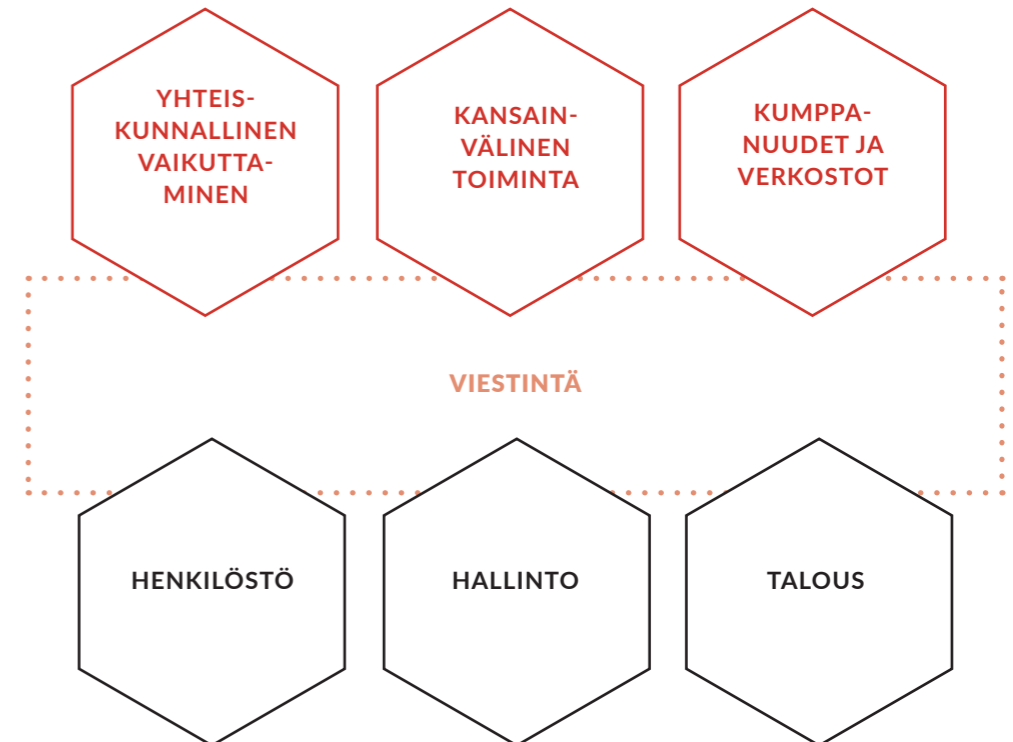

Kuvio 3.
Cuporen arvot.

Riippumattomuus ja läpinäkyvyys

- Cuporen toiminta on riippumatonta, objektiivista ja luotettavaa.
- Cupore arvioi, tutkii ja ottaa kantaa ajankohtaisiin kysymyksiin tutkittuun tietoon perustuen erityisesti kulttuuripolitiikan näkökulmasta.
- Cuporen toiminnan läpinäkyvyys varmistetaan julkaisemalla tutkimusten tulokset avoimesti. Toiminnasta ja tuloksista tiedotetaan tehokkaasti ja tutkimuksen laatua kehitetään jatkuvasti.
- Cuporessa tehtävä tutkimustyö noudattaa hyvää tieteellistä käytäntöä.

Cupore on sitoutunut työssään humanistisen, yhteiskuntatieteellisen ja käyttäytymistieteellisen tutkimuksen eettisiin periaatteisiin.

Kuvio 4.
Cuporen toiminta.

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja monimuotoisuus

- Cuporen toiminta edistää erilaisten ihmisten tasapuolista osallistumista julkiseen keskusteluun.
- Yhdenvertaisuuteen, tasa-arvoon ja monimuotoisuuteen kiinnitetään Cuporessa huomiota sekä suhteessa tutkimuksen teemoihin ja kohteisiin että omaan henkilöstöhallintoon.
- Cuporen henkilöstöhallinnossa ja työhyvinvoinnin edistämisessä huomioidaan yhdenvertaisuus ja sukupuolten välinen tasa-arvo. Ne huomioidaan niin rekrytoinnissa, asiantuntemuksen kehittämisessä, tutkimuksessa, kuin viestinnässä.
- Cuporen työyhteisössä monimuotoisuus ilmenee työntekijöiden koulutustaustassa, työkokemuksessa, työnteon tavoissa sekä erilaisissa keskusteluun tuoduissa näkökulmissa. Monimuotoisuudella tarkoitetaan erilaisten yhteistyökumppanien ja sidosryhmien kanssa ja parissa toimimista sekä monitieteisyyttä tutkimustoiminnassa.

Cuporen monimuotoisen työyhteisön lähtökohtia ovat luottamus, työntekijöiden yhdenvertainen kohtelu ja mahdollisuudet sekä erilaisuutta salliva ja sitä hyödyntävä työkuulttuuri.

Vastuullisuus ja kestävä kehitys

- Cupore on sitoutunut toimimaan vastuullisesti kestäväällä tavalla.
- Cupore kantaa sosiaalisen vastuunsa käymällä jatkuvaa vuoropuhelua sidosryhmien kanssa sekä edistämällä tutkimuskeskuksen henkilökunnan hyvinvointia, henkilökohtaista kehittymistä sekä osallistumista tutkimuskeskuksen toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.
- Cuporen taloudellisen vastuun mittarina on ennen kaikkea hankkeiden suunnittelu ja toteutus siten, että toiminta pysyy taloudellisesti kestäväällä perustalla.
- Cupore kantaa ympäristövastuuta toimimalla ylisukupolvisesti ja pyrkimällä ympäristökuormituksen vähentämiseen myös omassa toiminnassaan.

Cuporen tutkimushankkeisiin sisällytetään kestävän kehityksen eri ulottuvuuksien ja kulttuuripolitiikan välisiä yhteyksiä käsitteleviä teemoja strategiakaudella 2020–2025.

Toimintaympäristö strategiakaudella 2020–2025

Moninaisuuden, yhdenvertaisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen on korostunut entisestään. Ilmastonmuutos vaikuttaa myös kulttuurin toimintaympäristöön. Digitalisaatio on muuttanut luovaa toimintaa, kulttuurialojen tuotantoprosesseja sekä kulttuurin tarjonnan ja kokemuksen muotoja. Monet kulttuuriin ja taiteeseen kytkeytyvät tavoitteet koskettavat useita yhteiskunnan sektoreita. Kehitys korostaa sektorien välistä yhteistyötä, toimintaa ja tutkimusta. Erilaisten rajojen ylittämisen tarve korostuu esimerkiksi taiteenalojen, hallinnon sektoreiden ja valtioiden välillä. Kulttuuri kytketään enenevässä määrin muun muassa hyvinvoinnin ja elinkeinotoiminnan edistämiseen. Kulttuurin ja kulttuuripolitiikan tutkimuksessa tarkastellaan entistä vahvemmin myös näiden kytkeytymistä maapallon ekologisen hyvinvoinnin edistämiseen.

Kulttuuripolitiikalta odotettu vaikuttavuus edellyttää, että tavoitteita ja toimenpiteitä edistetään entistä enemmän politiikka- ja hallintosektoreiden yhteistyönä. Kulttuuripolitiikan tulee pystyä samaan aikaan perustelemaan olemassaoloaan uusin tavoin ja kehittymään edelleen mahdollisimman laajoja ihmisryhmiä palvelevaksi sekä säilyttämään oma erityisluonteensa.

Kulttuurin kokeminen ja luova toiminta saavat uusia muotoja. Tutkimuksen tehtävä on tarkastella ja tukea toimia, jolla julkinen hallinto ja rahoitus vastaa tähän kehitykseen. Kulttuuripoliittiset tietotarpeet laajenevat ja odotukset aineistojen avoimuudesta voimistuvat. Myös julkisrahoitteiselta kulttuuripolitiikan tutkimukselta odotetaan vaikuttavuutta. Samalla kilpailu tutkimustiedon huomioarvosta ja hyödynnettävyydestä kovenee. Syvällisen tutkimustiedon lisäksi tarve nopeasti tuotettaville ja esitettävillä tuloksilla kasvaa.

Cupore vuonna 2025

Vuonna 2025 Cupore toteuttaa tutkimustoimintaa, joka tarkastelee kulttuuri- ja taidepolitiikkaa laaja-alaisesti ja monitieteisesti. Cupore huomioi aktiivisesti toimintaympäristön muutoksia ja sisällyttää ajankohtaisia teemoja tutkimusohjelmaansa. Cuporen tutkimustoiminta on järjestäytynyt keskeisten tutkimusteemojen mukaisesti ja se perustuu pitkäjänteiseen tutkimustiedon keruuseen. Cupore vastaa nopean tiedon kysyntään kehittämällä tiedeviestintää ja saavutettavaa informaation muotoilua.

Cupore toimii aktiivisesti kansallisissa, pohjoismaisissa ja muissa kansainvälisissä verkostoissa. Verkostot tukevat tutkimustoiminnan monitieteisyyttä, monipuolistavat rahoitus pohjaa sekä vahvistavat Cuporen omaa osaamista.

Cuporen tärkein resurssi on osaava ja motivoitunut henkilökunta. Henkilökunnan työn kehittämiseen, jatkuvaan oppimiseen sekä työhyvinvoinnin järjestelmälliseen edistämiseen on toimivia käytäntöjä. Tilat, laitteet ja ohjelmat ovat asianmukaisia.

Cuporen rahoitus pohjan perustana on valtion rahoitus, mutta toiminta nojaa tämän lisäksi kansalliseen ja kansainväliseen hankerahoitukseen.

Cupore osallistuu aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun ja pyrkii toiminnallaan vahvistamaan kulttuuripolitiikan tutkimuksen merkitystä ja näkyvyyttä yhteiskunnassa.

Cuporen tiedotus on selkeää ja aktiivista ja Cupore näkyy mediassa kulttuuripolitiikan tutkimuksen asiantuntijana.

Cupore etsii aktiivisesti uusia tapoja yhteiskunnalliseen keskusteluun ja tiedonlevitykseen.

Tavoitteet ja toimenpiteet 2020–2025

Vahvistamme tutkimustoiminnan tieteellistä laatua

- Luomme tutkimusohjelmat Cuporen keskeisten tutkimusteemojen mukaisesti.
- Aloitamme tutkimusohjelmissa yhteiskunnallisesti merkittävistä kulttuuripolitiikan teemoista laajempia ja pitkäkestoisempia tutkimuksia, jotka vastaavat tunnistettuihin tietotarpeisiin.
- Muodostamme tutkimusohjelmien mukaisia tutkija-tiimejä tutkimustyön kehittämiseksi ja vuoropuhelun edistämiseksi. Tutkimusohjelmille nimetään tiimistä vastaava tutkija.
- Pidämme Cuporen aineistonhallinnan linjaukset ja ohjeet ajan tasalla resursoimalla henkilöstölle työaikaa aineistonhallintaan.
- Kehitämme Cuporen sisäisiä arviointikäytäntöjä painottaen laadullisia mittareita. Kannustamme työntekijöitä tieteellisten artikkeleiden kirjoittamiseen resursoimalla siihen työaikaa. Kehitämme Cuporen omien arviointi- ja tutkimusjulkaisujen vertaisarviointia (niin Cuporen sisällä kuin ulkoista apua käyttäen).
- Seuraamme Cuporen tuottaman tiedon vaikuttavuutta säännöllisesti eri menetelmiä hyödyntämällä ja kehittämällä. Näitä ovat:
  - Vuosikertomuksen hyödyntäminen
  - Tieteellisten ja vertaisarvioitujen julkaisujen/artikkelien vuotuisten lukumäärien seuraaminen, esim. tiimeissä Cuporen aineistoja hyödyntäen
  - Henkilöstön tekemän asiantuntijatyön dokumentointi
  - Verkkosivuanalytiikan tehokkaampi hyödyntäminen
  - Mediaseurannan käytäntöjen kehittäminen
  - Kysely rahoittajille ja muille kumppaneille Cuporen toteuttaman tutkimuksen hyödyntämisestä.

Selkeytämme tutkimushallintoa

- Resursoimme tutkimustyötä tutkimusohjelmien mukaisesti.
- Selkeytämme hankkeiden hallintoa kirjaamalla kunkin hankkeen suunnitteluvaiheessa selkeästi ylös hankkeen pääasialliset tavoitteet, aikataulun, työvoimaresurssit ja talousarvion, sekä Cuporen ja yhteistyökumppanien väliset vastuu- ja omistuskysymykset. Hankkeiden vastaavat tutkijat ohjaavat hankkeen toteutumista suunnitelman mukaan.
- Kehitämme tiimityön työkaluja esimerkiksi esimieskoulutuksen ja jaetun aikataulupohjan kautta.

Edistämme henkilöstön osaamista ja työhyvinvointia

- Vahvistamme henkilöstön osaamista tutkimusmenetelmien kehittämisen ja esimerkiksi kulttuurin talouden ja tulevaisudentutkimuksen osalta.
- Panostamme työyhteisön hyvinvointiin. Painopisteitä strategiakaudella ovat työyhteisön yhteiset toimintamallit, tiimityön, projektinhallinnan ja oman työn johtamisen kehittäminen sekä henkilöstökoulutukset ja kouluttautumisen tukeminen.
- Seuraamme henkilöstön työhyvinvointia kyselyin joka toinen vuosi.
- Laadimme Cuporen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman. Suunnitelmassa huomioidaan mm. työhyvinvointi, rekrytointikäytännöt, toimitilat, toimintatavat, yhteistyö ja osaamisen vahvistaminen.
- Järjestämme työntekijöille yhdenvertaisuuskoulutusta osaamisen tukemiseksi.
- Kannustamme ja tuemme henkilöstön tieteellistä jatkokouluttautumista.

Kehitämme tutkimustoiminnan rahoitus pohjaa strategisemmaksi

- Tavoittelemme rahoituksen pitkäjänteisyyttä sekä rahoitusta saavien tutkimushankkeiden synergiaa suhteessa toisiinsa ja Cuporen tutkimusohjelmiin.
- Monipuolistamme rahoitusta mm. lisäämällä monitieteisiä ja kansainvälisiä hankkeita.
- Kehitämme Cuporen neuvottelukunnan roolia ja hyödynnämme vahvemmin hallituksen ja neuvottelukunnan asiantuntemusta tutkimustoiminnassa.

Kehitämme tiedeviestintää

- Vahvistamme tiedonvälityksen ja tiedeviestinnän resursointia.
- Laadimme Cuporen viestintäsuunnitelman ja selkeytämme viestintään liittyviä vastuita työyhteisössä.
- Kirjaamme Cuporen julkaisutoiminnan periaatteet ja selkeytämme edelleen julkaisutoiminnan vaiheita ja prosesseja.
- Kehitämme henkilöstön tiedeviestinnän ja tiedon visualisoinnin osaamista hankkimalla henkilöstölle koulutusta.
- Vahvistamme viestinnän saavutettavuutta käyttämällä viestinnässä selkokieltä, viestimällä eri kielillä sekä huolehtimalla verkkojulkaisujen esteettömyydestä.
- Kehitämme käsikirjaston käytettävyyttä ja ajantasaisuutta hankkimalla säännöllisesti uusia teoksia ja luomalla sähköisen tietokannan.
- Lisäämme Cuporen omien tietoaineistojen avoimuutta ja käytettävyyttä siirtämällä aineistoja mahdollisuuksien mukaan Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon.

Vahvistamme yhteiskunnallista vaikuttavuutta, vastuullisuutta ja kumppanuuksia

- Tuemme henkilöstön aktiivista osallistumista tutkimusalan yhteiskunnalliseen keskusteluun mm. varaamalla henkilöstölle työaikaa artikkeleiden, kommenttien ja arvioiden tuottamiseen kansallisiin ja kansainvälisiin julkaisuihin ja muihin kanaviin sekä osallistumiseen verkostoihin ja tapahtumiin.
- Etsimme uusia kumppanuuksia sektori-, tieteenala- ja maantieteelliset rajat ylittäen.
- Kehitämme tutkimuksellista yhteistyötä muiden politiikkasektoreiden kanssa esimerkiksi yhteisten tutkimushankkeiden ja ohjausryhmäjäsensyyksien avulla.

cupore

Pitkäsillanranta 3
00530 Helsinki

www.cupore.fi